

ЛІТЕРАТУРА

1. Єніфанова М. А. *Інструменти валютного регулювання: сутність, класифікація, характеристика* / М. А. Єніфанова // *Актуальні проблеми економіки*. – 2010. – № 3. – С. 113–117.
2. *Монетарний огляд за I кв. 2013 року*. – *Електронний ресурс*. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=1305098>.
3. Смалюк Г.Ф. *Управління портфелем цінних паперів: модель для різних термінів доходності і випадковою ставкою дисконту*. – *Вісник ТНЕУ – Тернопіль*. – 2008. № 5.
4. *Статистичні матеріали Національного банку України*. – *Електронний ресурс*. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.

ОЛЕНА ГОДА
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Уніят А. В.

СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК РИНКУ ЄВРОВАЛЮТ

Євровалютний ринок – це автономний і незалежний оптовий ринок, де оперують, як правило, великими сумами. Він майже не піддається регулюванню, не підкоряється національному законодавству, майже не оподатковується. Євровалюти є джерелом дешевого кредиту для позичальника і високого прибутку для позикодавця.

Уперше євровалюта виникла в 50-х роках ХХ століття у зв'язку з тим, що радянські банки перевели свої доларові кошти в британські та французькі банки для того, щоб захистити себе від ризику можливої конфіскації цих коштів владою США.

Появі євrorинків багато в чому сприяли колишні соціалістичні країни, що не бажали вкладати долари в американські банки або розміщати на валютних ринках США, побоюючись блокування своїх рахунків у випадку можливих конфліктів.

Основними сегментами євровалютного ринку є ринок євродепозитів, єврокредитів, єврооблігацій. Ринок євровалют охоплює міжбанківські операції й угоди з небанківськими клієнтами. Основними операціями, що проводяться суб'єктами ринку з валютними цінностями, є обмінні операції, кредитно-депозитні операції, інвестиції в цінні папери, номіновані в іноземних валютах, інші інвестиції. Обмінні операції тісно пов'язані з іншими операціями, що проводяться учасниками валютного ринку і часто викликані необхідністю залучати валютні ресурси або здійснювати інвестиції у валюті.

Джерелом міжнародних приватних фінансових кредитів та позик є міжбанківські депозити та вклади під євродоларові депозитні сертифікати. Оскільки більшість цих депозитів має короткостроковий характер, актуальною проблемою для банків є їх пролонгація.

Єврокредит – це надання позичкових капіталів одних країн іншим у тимчасове користування на засадах оплати та повернення у домовлені строки. Кошти для кредиту мобілізуються на міжнародному та національних ринках позичкових капіталів. Суб'єктами єврокредиту є банки, фірми, держави, міжнародні валютно-кредитні організації. Об'єктами кредитування є передані кредитором у тимчасове розпорядження позичальника товарні й валютні ресурси.

Для України більшість операцій, що проводяться на ринку євровалют, мають специфіку, яка обумовлена специфікою країни зі "слабкою" валютою та жорстко регульованим валютним ринком. Проведення будь-якої з валютних операцій потребує від учасника валютного ринку не тільки знання основ функціонування валютного ринку, а й вивчення та кваліфікованого застосування численних законодавчих та нормативних актів, що регулюють діяльність суб'єктів валютного ринку.

Однак нині відбувається процес швидкого зростання зовнішнього боргу держави та погіршення показників, що характеризують його обслуговування. Це можна пояснити такими обставинами:

- високими темпами зростає обсяг іноземних кредитів, що призводить до надмірного накопичення боргових зобов'язань перед іноземними кредиторами. Ці зобов'язання не

завжди підкріплені потенційними фінансовими можливостями погашення зовнішнього боргу;

- ускладнюються умови використання кредитних ресурсів внаслідок внутрішньої економічної та соціальної нестабільності в країні, виникає недовіра окремих іноземних банків-кредиторів до кредитоспроможності позичальників. Низький економічний потенціал України призвів до того, що кредитний рейтинг нашої країни значно знизився. Сьогодні Україна належить до групи країн з високим кредитним ризиком;

- іноземні кредити часто використовуються в Україні вкрай неефективно. До того ж так званий економічний романтизм наших економічних агентів призвів до невиправдано оптимістичних прогнозів розвитку економіки. Тому її потенційні можливості були надто переоцінені, а кредитів було залучено більше, ніж держава реально може обслужити. Нині наша держава змушена обслуговувати свій зовнішній борг частково за рахунок кредитів МВФ. Але погашати кредити за рахунок нових кредитів це річ неприпустима, яка загрожує остаточним банкрутством держави.

Складна ситуація у валютно-фінансовій сфері, в якій нині опинилась Україна, пов'язана передусім з невираженою політикою у зовнішньоекономічній сфері, недосконалістю законодавства та нормативних актів щодо валютного контролю і повернення валютної виручки. Гнучкішою має бути політика держави щодо протекціонізму та лібералізму у валютному регулюванні. До протекціоністських заходів можна віднести таку форму прямого втручання держави у валютну сферу, як валютні обмеження.

Ринок євровалют є центральною ланкою сучасного світового ринку позичкових капіталів. Потреби підприємств, інвесторів та навіть деяких країн Європи в капіталі спричинилися до виникнення в середині 1950-х років у Західній Європі ринку євродолара. Формування ринку євродолара було викликано поєднанням таких факторів: пропозицією розміщення доларів поза США; попитом на долари в Європі; американською регламентацією, що ускладнювала операції, які проводилися в США, порівняно з операціями вільного ринку; прагненням банків знайти механізм фінансування міжнародних операцій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барановський О. Валютна безпека / Вісник НБУ. – № 8, 2003.
2. Кабанець О. Еволюція валютного регулювання//Вісник податкової служби України. – 2001. – № 13. С. 62–63.
3. Кабанець О.І. Валютне регулювання та контроль в Україні. – Донецьк: Донеччина, 2000. – 224 с
4. Михайличенко С. Проблеми та перспективи валютно-курсової політики в Україні / Вісник НБУ. – № 2, 2000.
5. Міжнародні валютно-кредитні відносини. / За ред. А. С. Філіпенка. – К., 2012.
6. Національний банк і грошово-кредитна політика: Підручник – за ред. А. М. Мороза. – К.:КНЕУ, 2009. – 368 с

КАТЕРИНА ДЗЕМІНСЬКА
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Уніят А. В.

ЕКОНОМІЧНА ВІДКРИТІСТЬ США ТА УКРАЇНИ

Важливою ознакою глобальної економіки є те, що завдяки своїй ринковій природі вона є відкритою системою. Загальний рівень відкритості міжнародної економічної системи визначається ступенем відкритості її підсистем та суб'єктів – національних економік, регіональних об'єднань, транснаціональних корпорацій, міжнародних економічних організацій. Значне зростання рівня відкритості міжнародної економіки забезпечується протягом декількох останніх десятиліть послідовним переходом багатьох національних